

AZ ÉRTELMSÉG SZEREPÉRŐL: „A statisztikában a besorolás az apa foglalkozása alapján történik — ez ma már semmiképpen sem jogos. A Műszaki Egyetemen végzett reprezentatív felmérés szerint a fizikai származásuk aránya az apa foglalkozása alapján 30—32 százalék, az anya foglalkozása 14 százalék! Ahol mindkét szülő fizikai munkás, ott ez az arány 10—12 százalék — s ez már igen kis mobilitást tükröz.” Cikk a 3. oldalon.

KÖZGAZDÁSZOK AZ EGÉSZSÉGÜGY TERÜLETÉN: „Megnőtt a közgazdászok iránti igény, akik előtt e téren nagyon nehéz, de nagy szakmai lehetőségeket megnyitó feladatok állnak egyrészt a minisztériumi és tanácsai tervezés-irányításban, másrészt (és döntően) az egyes gyógyintézményeknél és a tudományos kutatómunkában is” Cikk a 7. oldalon.

MÁIROL: „Súlyos dolognak tartom azt is, hogy a vezetői tagok nem tudnak bízni a saját igazukban, s nem állnak ki az adott ügy mellett, hanem könnyebb utat választva, behódolnak az állandóan kritizáló, cikiző, jópofáskodó, vagy legjobb esetben egyszerűen passzív többségnek, s hasonló mentalitást felvéve, ők is kezdenek félvállról venni bizonyos dolgokat. S ez elkerülhetetlenül bomláshoz vezet.” Cikk a 4. oldalon.

LÁTÓKÖR: „Mindebből kitűnik, hogy az orvosok olyan méretű bérezése, amely mellett lenne erkölcsi-politikai alap minden parasolventia és magánpraxis szigorú eltiltására nem tartozik a fantázia birodalmába, hanem csak elhatározás kényszerű. A hiány szakmák jelenlegi állami kereseti szintjét kellene kiterjeszteni minden orvosra.” Cikk a 6. oldalon.

A JÖVŐ LAKÓTELEPE: „A társadalmi kísérlet lényege, illetve célja — amelyről a vita folyt —, hogy az egyre gyorsuló városiasodást úgy tervezzék és szervezzék, hogy lehetőséget teremtsen a lakóhelyi kis közösségek kialakulásához, fennmaradásához olyan közösségek létrehozásához, amelyek a gyermekkorától az öregkorig lehetőséget adnak az egyének a közösségi emberré formálásához.” Cikk a 8. oldalon.

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

XXI. ÉVFOLYAM, 8. SZÁM ÁRA: 1.20 FORINT 1979. ÁPRILIS 19.

Újra elnyertük a Széchenyi Emlékplakettet

8 első, 12 második, 6 harmadik díj a közgazdasági szekcióban

A MÚLT HÉTEN

A Külkereskedelmi Főiskolán lezajlottak a XIV. Országos Tudományos Diákköri Konferencia közgazdasági szekciójának ülései, ahol egyetemünk hallgatói pályamunkáikkal szép sikerrel szerepeltek.

Április 5-én délelőtt a főiskola modern épületének egyik nagy előadójában az ünnepélyes megnyitással kezdődött el a szekció munkája. Az üdvözlő szavak után Kovács Gy-

vetelményt állít gazdaságunk elé. További problémát jelent az is, hogy a többi szocialista ország is az intenzív fejlődés szakaszában ugyanolyan problémák előtt áll, mint mi, s emiatt sajnos a KGST integrációs fejlődése lassabban haladt előre mint ahogy kívánatos lett volna. Mindenesetre a tagországok egyéni problémáinak megoldása mellett, keresni kell a közös kérdések, érdekek megoldását, megvalósítását is. Ezek a tartós té-

Egyetemünk 65 tavalyi és idei dolgozattal szerepelt.

Délután elkezdődtek az alszekciók munkái, amelyek pénteken egész nap folytatódtak. A főiskola ehhez minden feltételt biztosított, így például mindenütt volt írásvevő is. A szervezők jó munkáját dicsérte a fennakadás nélküli munka és a programok folyamatossága is.

Péntek este befejeződtek az alszekciók munkái és szombat délelőtt sor került az értékelésekre, a díjkiosztásra. Dr. Ernst Ervin főigazgató foglalta össze az alszekció vezetők véleményét. Elmondta, hogy a pályázatok témaválasztása korszerűsödött, élő problémákkal foglalkoztak, de előrelépést jelentett az is, hogy a gyakorlati ismeretek elmélyültebbek voltak. Ez utóbbit a megnövekedett esettanulmányok száma is bizonyította. A nagyszámú alsóbb évfolyamos hallgató részvételét örvendetes ígéretnak tartotta a következő konferenciákra, mivel a most szerzett tapasztalataik feltétlenül hozzájárulnak a jövőben az eredményesebb munkájukhoz. A szóbeli előadásokról elmondta, hogy a bizottságok szerint tovább fejlődött a vitakészség, javult az előadásmód, s örvendetesen egyre többen egészítették ki szóban a dolgozatukat naprakész adatokkal. Végezetül a főigazgató mind a pályázók, mind a bírálók nevében köszönetet mondott a konzulenseknek a munkájukért.

A díjkiosztáson egyetemünk hallgatói 8 első, 12 második, 6 harmadik díjat szereztek és még tizen különböző jutalmat kaptak. Így a 65 benevezett pályamű közül 36-ot valamilyen formában díjaztak. Ez az arány szebb is lehetett volna, de sajnos néhány igen kiváló pályamunka szerzője már konferencia előtt visszalépett a részvételtől.

DÍJAT NYERTEK:

I. díj: Bőröczi Ildikó, Cser Iván—Ember László, Domonyi Eta, Hortobágyi Gábor, Réczey Imre, Tomácz Endre, Tremovszki István, Ujlaky Judit.

II. díj: Amberger Teréz, Boros Anikó, Dezséri Kálmán, Fazekas Ilona, Forgács Zoltán, Máró Éva, Nick József, Páles György—Zsilinszky András, Pohánkovich István, Pulay Gyula, Tóth József, Vámos György.

III. díj: Bógel György, Horváth Tamás, Kiss Gabriella, Köves András, Szentgáli Terézia és Werner Katalin.

Minden közgazdasági OTDK-n a legjobban szereplő főiskola, vagy egyetem elnyeri a Magyar Közgazdasági Társaság Széchenyi Emlékplakettjét. Ezt a díjat idén eredményeink

(Folytatás a 7. oldalon)

Dr. Kádás Kálmán átadja a Széchenyi Emlékplakettet dr. Forgács Tibor dékánának

Fotó: Hartwig Tamás KKF

la, az Országos Tervhivatal főosztályvezetője tartott előadást a magyar gazdaság időszerű kérdéseiről. Beszélt a gazdaságpolitikában a gazdasági egyensúly helyreállításának kiemelt szerepéről, aminek feltétlenül alá kell rendelnünk a gazdasági növekedés ütemét és az életszínvonalat is. Így — mint mondta — a gazdasági növekedés dinamizmusát nem szabad abszolutizálnunk. A külső egyensúly múlt évi további romlása miatt nagyobb figyelmet kell szentelnünk a külkereskedelemnek és a belső szabályozás, normatívák kérdéseinek. Javítanunk kell a népgazdasági szempontok érvényre juttatásán, az import racionalizálásán, a gazdaságos termelés megvalósításán, az export visszatérítés és a pénzügyi hidak működésén. A világgazdasági helyzet változása miatt számunkra a relatív helybenmaradás is nagy kö-

EZT KÖVETŐEN ERNST ERVIN,

a főiskola főigazgatója köszöntötte a résztvevőket, majd röviden beszélt a TDK, s ezen belül a közgazdasági szekció munkájának fejlődéséről. A mostani konferenciáról elmondta, hogy a pályamunkák nemcsak számban, de minőségben is emelkedtek, s örvendetesnek tartotta, hogy a 14 résztvevő iskola többsége nem közgazdasági, hanem műszaki és agrár főiskola, illetve egyetem volt. Az idei közgazdasági OTDK-ra 261 pályázó 212 pályamunkájával nevezett be, amelyek 12 alszekció keretében kerültek megvitatásra.

Támadás a király ellen

Fotó: Fáth Péter

Figyelemre méltó vita a KISZ-élet gondjairól

Ker. kari küldöttértekezlet

A kereskedelmi kar április 11-én tartotta küldöttértekezletét. Az ülést Várkonyi Márton IV. nemzeti tisztségviselő, a HPCS titkára, a küldöttértekezlet elnöke nyitotta meg, s átadta a szót a beszámoló megtartására Borbély Istvánnak, a kar titkárának.

sze, van olyan eset, amikor nincs kit kritizálni, mert nem vállalja senki a vezetőségi tagságot.” Ezután reszortok szerint értékelte a tavaly óta végzett munkát. Az agitációs és propagandaterület két legfontosabb fel-

adata a szűret megszervezése és az Ifjúsági Parlament előkészítése, lebonyolítása volt. „A szűreti mozgósítás a III. éven eredményesnek volt mondható, sokan jöttek szüretelni és jól dolgoztak.

(Folytatás a 4. oldalon)

Sok tehetséges ember vonul passzivitásba

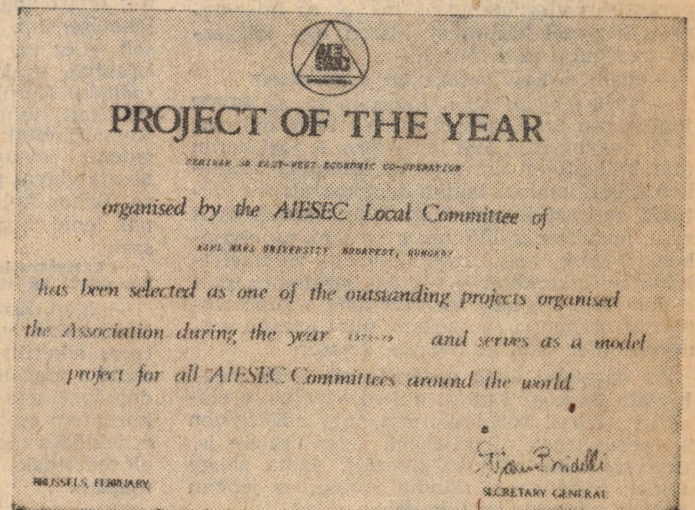
A kereskedelmi kar titkára bevezetőjében a kar KISZ-életének nehézségeiről beszélt: „Véleményünk szerint az alapszervezeti vezetőségi tagok nem érezték át azt a felelősséget, amely rájuk a vállalt funkcióból hárult. Az még a jobbik eset, ha a reszortképzésen a meghívottak fele, kétharmada részt vesz. A titkári értekezleten, vagy a reszortképzésen elhangzottak nem jutnak el az alapszervezeti tagokhoz, s azok később joggal vetik fel: de hát nem is tudtuk mi erről... Súlyos dolognak tartom azt is, hogy a vezetőségi tagok nem tudnak bízni a saját igazukban, s nem állnak ki az adott ügy mellett, hanem könnyebb utat választva, behódolnak az állandóan kritizáló, cikiző, jópofáskodó, vagy legjobb esetben egyszerűen passzív többségnek, s hasonló mentalitást felvéve, ők is kezdenek félvállról venni bizonyos dolgokat. S ez elkerülhetetlenül bomláshoz vezet. Az az egy biztos: ma a KISZ-vezetők vállalja sokkal nagyobb teher nehezedik, mint korábban. Ezt felismerve, sok tehetséges ember vonul passzivitásba, vagy a rosszabbik esetben még kritizálja is a vezetőséget. Per-

Sikeres AIESEC-kongresszus

A Közgazdászhallgatók Világszövetsége ez évi kongresszusát Brüsszelben tartotta. A magyar nemzeti bizottságot Tóth Klára elnök, Lakatos Géza cserefelelős és Szabó Éva, az MKKE helyi bizottságának vezetője képviselte.

A kongresszuson adta át Stefano Bridelli főtitkár az Év Szemináriuma nagydíjat, amelyet Magyarország első szemináriuma nyert el a kelet-nyugati gazdasági együttműködésről. Sikeres volt a kongresszus a csere szempontjából is, idén 48 magyar diák tölt majd hosszabb-rövidebb szakmai gyakorlatot egy-egy nyugat-európai országban. Az idei utazók fele az NSZK-ba megy, a többiek egyenletesen oszlanak el Európa országaiban.

Gratulálunk a nyertes szeminárium szervezőinek, az idei tevékenységüknek pedig hasznos munkát kívánunk!

RUDAS LÁSZLÓ DÍJASAINK 1979.

A tavaly első ízben odaitélt Rudas László díj 1979. évi kitüntetettjei Borda Józsefné, a számviteli tanszék oktatója, Halmai Gábor, a jogi tanszék tudományos munkatársa, és Kövér György, a gazdaságtörténet-tanszék oktatója.

Gratulálunk a kitüntetetteknek!

„Örülök, hogy ide kerültem”

Beszélgetés Halmai Gáborral

Aki vizsgázott már állam- és munkajogból Halmai Gábornál, a jogi tanszék fiatal oktatójánál, az bizonyára emlékszik a vizsga kellemes légkörére, Halmai Gábor megnyugtató, vizsgadrukkot feloldó, barátságos lényére. En – aki pedig elég rossz vizsgázó típus vagyok – valahogy úgy éreztem magam, míg a többiek feleletét hallgattam, hogy nincs mitől félni, ez valahogy más, mint a többi vizsga.

Ezek az emlékek jártak a fejemben, amikor az előre megbeszélt időpontban felkerestem a tanszékem. Így első kérdésem is az volt, hogy tud ilyen közvetlen, nyugodt hangulatot teremteni a vizsgákon? Netán egyetlen évi során szerzett tapasztalatai élnek benne?

— Közeliek még hallgatói éveim, az biztos. Az egyetemem voltak jó és rossz tapasztalataim is, de túl rosszak szerencsére nem. Viszont hallottam a többiektől vérengző vizsgázatokról, akik különös örömeiket lelik a tömeges buktatásban. Szerintem a vizsga egy oktatási forma, csak sajnos „kínos” eseményként él a köztudatban, ahol jobbra kellemetlen dolgok történnek. Szükség van valamilyen számonkérési formára, de én nem tartom erre legmegfelelőbbnek a mai vizsgamódszereket.

— Ami a tanár nyugalma iránt, az nagyon fontos követelmény. Ha a tanár ideges, türelmetlen, fáradt, rögtön megérzi a diák, és ez a feszültség átszármazik rá is. Nagyon igyekszem, hogy nyugodt legyek – vagy legalábbis annak látszam — a vizsgákon. Semmiképpen sem szabad, hogy a vizsgázó igya meg annak a levét, ha nekem valami egyéni problémám, gondom van.

Tudom, hogy a jog periférikus tárgy itt az egyetemem, szükség van persze a közgazdászoknak rá, de a helyére kell tennünk a többi tárgyhoz viszonyítva. A vizsgáimon sose kérek paragrafus visszamondást, inkább az intézmények lényegét kérdezem, hiszen egy közgazdász számára ez a fontos.

— Mikor és hogy kerültél ide a Közgázra?

— 1976 februárjában fejeztem be az ELTE jogi karán tanulmányaimat, és 1976. március 1-től vagyok itt a jogi tanszéken. A jogi karon már hallgatói éveim alatt az államjog tanszékén a barátommal ketten demonstrátorok voltunk, ami azt jelenti, hogy lehetőségünk nyílt arra, hogy kapcsolódjunk a tanszék munkájához. Tudtuk, hogy kettőnk közül valamelyikünk bentmaradhat — végül a barátomra esett a választás. De nem szakadt meg a kapcsolatom az államjogi tanszékkel, mint óraadó szeminariumot vezeték hetente kétszer.

Az egyetemi évek végére esett, hogy meghívtam Sárközi Tamást a jogi egyetemre előadást tartani. Tőle hallottam, hogy a Közgázon is foglalkoznak államjoggal. Jelentkeztem is, és szerencsére minden sikerült. Azóta ahogy telnek a hónapok, mindig jobban és jobban örülök, hogy ide kerülhettem.

— Mikor kezdted tanítani?

— 1976. márciusban kerültem ide és már szeptemberben előadást tartottam. Ez nagyon nagy szó, de hozzá kell tennem, hogy szükségem volt. Ugyanis nem volt itt a tanszéken olyan ember, aki csak államjoggal foglalkozott volna, így az előadásokat addig Csanádi elvtárs tartotta.

— És mikor határozta el, hogy tanítani fogsz?

— Már az egyetemi évek elején, még nem is specializálódtam egyik jogi témára sem, mikor már tudtam, hogy majd tanítani szeretnék.

— Aztán az államjogra specializálódtál. Miért éppen erre?

— Mindig is nagyon érdekelték a politikai viszonyok. Az államjog a politikai intézményrendszer elsődleges kifejezése. Ha képlettel fejeznék ki: politika + jog. Ugyvédi pályára sosem akartam menni, az igazságszolgáltatásban működni sem volt kedvem. Az államjog viszont egyre jobban vonzott tanulmányaim során. Most Sárközi Tamás irányítása, ösztönzése mellett dolgozom gazdaságirányítási jogi problémákon. És ez rendkívül érdekel, szeretem csinálni.

— Ezek szerint kapsz a tanszéktől segítséget?

— Igen. Azért is szeretek itt lenni, mert — ami a legfontosabb — komolyan veszik a tárgyat, ehhez mintegy kiegészítőként járul a jó légkör, kellemes hangulat. Most készül egy új államjog jegyzet, ami a közgazdászok számára jobban meg fog felelni. Készül egy egységes könyv, amelynek az első kötet lesz az államjog. Ez pedig két részre oszlik: politikai államjog és gazdaságirányítási jog. A jegyzet füzetekből fog állni, hiszen például a gazdaságirányítási jogban bizonyára sűrűbben lesznek változások, mint az intézményrendszerben. Amikor változtatni kell, egyszerűen kiemeljük a szükséges füzetet, és csak azt a részt kell átdolgozni, nem az egész jegyzetet.

— A tanítás és jegyzetírás mellett van-e még valamilyen szakmába vágó elfoglaltságod?

— A Tudományos Akadémia Állam és Jogtudományi Intézetében dolgozom mint szerződéses. Két témával foglalkozom: gazdaságirányítási jogviszonyok és gazdaságirányítási jogi felelősség.

— Úgy tudom, az egyetemi évek alatt sokat tevékenykedtél a KISZ-ben. Folytatád-e ezt az egyetem után is?

— Hallgató koromban KISZ-*vb* agit-prop. titkár voltam. Akkoriban — amolyan forrófejüként — nagyban munkálkodtunk különböző reformok bevezetésén, például a jegymegajánlás, sőt még olyan gondolat is járt a fejünkben, mint az oktatói munka diákok általi véleményezése. Ezt akkor igen nagy ellenérzéssel fogadták az illetékesek, de mint nemrégiben megtudtam, azóta megvalósult ez a jogi egyetemem is. Már az egyetemi évek alatt párttag lettem, jelenleg pártcsoporthelyettes vagyok, de a KISZ-tagságomban valóztos állt be. Amikor idekerültem, első évben KISZ-vezetőségi tag voltam, második évben már nem, és most a legutóbbi KISZ-gyűlésünkön nem kértem a tagságom meghosszabbítását. Amit eddig csináltam KISZ-munka címen — nevezetesen a patronálást 1977 óta és az öcsi társadalmi munkán való részvételt — azt ezután is fogom csinálni.

— Térjünk át a szabad idő eltöltésére. Mivel foglalkozol, amikor magánember vagy?

— Elsősorban a családommal, hiszen két picit gyereken van, akikkel úgy érzem, sokat kell foglalkoznom. És ennek nagyon szívesen és boldogan teszek eleget. De épp a két gyerek miatt nagyon korlátozottak a szórakozási lehetőségeim, így a fennmaradó időben olvasok — ez az, amit otthon is lehet „művelni”. Újabbban gyakran olvasok memoáriródmalmat (például Károlyi Mihály, Kádár Gyula emlékiratokat), tanulmányokat (például Széchenyi, Kossuth vitákat). Egyetemista koromban rengeteget jártunk moziba, színházba. Mindig nosztalgiaiával gondolok vissza ezekre az évekre. Ekkor kell az embernek a legnyitottabbnak lenni, hiszen visszahozhatatlan ez az időszak.

— Látszatra igen kiegyensúlyozott és nyugodt ember vagy. Ennek is tartod magad?

— Igen. Korábban ugyan kifejezetten nyugtalan valaki voltam, sokszor ideges, de szerencsére sikerült megváltoznom. És most már mind a magánélet, ahol a családom jelent boldogságot, mind a munkám, ahol azzal foglalkozhatom amit szeretek, és ami a tudományos érdeklődésemnek is is elégíti, okozzak azt hogy elégedettnek és kiegyensúlyozottnak érzem magam.

Geszti Margit

Az igazi öröm

Kövér György a gazdaságtörténet tanszék oktatója. Középszikolai Hajdúböszörményben, egyetemista Debrecenben volt, orosz, történelem szakos tanár.

Külseje semmiben nem különbözik az átlagos huszonévesétől (bár a kifejezésnek valószínűleg nem nagyon örül): ing, pulóver, rövid barna haj, hosszúkarca gyakran húzódik gunyoros-vidám fintorra. Ezt csupán azért fontos (!) megemlíteni, mert minden unszolás ellenére sem engedett fotót készíteni magáról.

— Teljesen fölőleslegesnek tartom és lényegtelen is — mondja, és a kérdést ezzel lezártan tekinteli.

Az első öt percben tisztázza, hogy a beszélgetés nincs ingyére, a kérdéseimre azért válaszol.

— Ha visszaemlékszel tizennyolc éves korodra, mi az, ami a történelem felé húzotti?

— A családi légkör és a gimnáziumi történelem tanárom hatása volt döntő. Apám, aki orvos volt, kedvtelésből foglalkozott egészségügy-történettel, a nyomozó szenvedély bizonyára innen van bennem. Történelem tanárom pedig azon kevés gimnáziumi tanár közé tartozott, akik rendszeres kutatómunkát folytatnak. Az egyetemen Niederauser Emil, Ránki György és Menyhárt Lajos voltak rám nagy hatással.

— Hogyan sikerült beilleszkedned a tanszéki kollektívába?

— Jó a tanszéken a munkatársi légkör, megvitajuk a készülő munkákat, de emellett rendelkezem bizonyos nélkülözhetetlen, szükséges szakmai autonómiával is. Tudom, hogy vannak surlódási feületem és úgy érzem a kollégáim ezekkel együtt fogadtak el, és amikor úgy adódik, elviselik a sajátos megfogalmazásaimat.

Az „első szerelmem”

A Rudas László díjasok között első alkalommal idén egy nő is szerepelt. Talán ezt is méltányolta az ünneplő közönség felerősödő tapsával, amikor Borda Józsefné a széksorok között haladva az emelvényről átvette a díjat a rektorától.

— A tanár „B” szakon végeztem, 1967-ben eleveníti fel a több mint egy évtizedes múltát, a számviteli tanszék egyik szobájában, nem sokkal az ünnepség után. — A Pénzügyi és Számviteli Főiskolán kezdtem tanítani, majd 1970-ben kerültem vissza a közgázra. A statisztika volt az „első szerelmem”, amelyet hallgató koromban mint demonstrátor tanulhattam. Amikor idejöttem a könyvtéri tanszékre, rögtön bedobtak a mély vízbe: előadásokat tartottam, meglehetősen eléggé szép számú hallgatóság előtt. De különösebb gondot ez nem okozott, talán azért sem mert nagyon szeretek tanítani. Alaposan megdolgoztam a srákokat a szemináriumokon, de azt hiszem, csak ennek van értelme. Úgy érzem — ennek ellenére is, netán éppen ezért — jó, közvetlen a kapcsolatunk a diákokkal.

— A kutatómunkára milyen lehetősége van?

— Viszonylag sok az óra, hetenként nyolc; előadást tartok és gyakorlatot vezetek a tanár „B”-seknél. Emellett ezen a nem kis létszámú tanszéken titkár is vagyok, úgyhogy nem jut túl sok időm a kutatómunkára. Ehhez perze, hozzátartozik az is, hogy itt nincs állandó ösztönzés a tudományos munkára. Egyszerűen, úgy lopom az időt a kutatásra; sokat dolgozom éjjel.

— Tanárnak vagy történésznek tartod magad elsősorban?

— Mindkettőt elég kedvvel csinálom ahhoz, hogy ne kelljen különbséget tenni közöttük. Ezek szerepek, amiket el kell játszani, a kérdés inkább az, hogy mennyire tudja az ember egyéniségével megtölteni ezeket a cselekvési lehetőségeket.

— A XIX. és a XX. századdal foglalkozol. A Rudas László díjat a Gazdasággazdaságpolitika és lehetőségei (1867—1914) című munkával nyerted. Érdemes olyan témában kutatni, amivel elég sokan foglalkoznak? Kérdezhetem úgy is, hagyott még a Berend—Ránki páros learaható babérokat?

— Nem régóta, csak három éve foglalkozom magyar gazdaságtörténettel.

Eredetileg az orosz értelmiség történetével foglalkoztam. Jelenleg egy összefoglalással kísérletezem a magyarországi kapitalizmus kibontakozásáról. Ennek lesz része a pályázatra írt gazdasággazdaságpolitika-történeti vázlatom is. Néhány olyan kérdést vet fel (a gazdaságpolitikai koncepció és a rendelkezésre álló eszközök összefüggésében), amelyekre még nem született kielégítő megoldás, magam is a választ keresem. Egyébként a Berend—Ránki szerzőpáron kívül más is foglalkozik ilyen témával. Egyébként nem babérokat végzem a munkámat.

— A Rudas László-díj komoly szakmai elismerés...

— A becsületos munka külső elismerésének nem jubilirisnak, hanem egészen természetesnek kellene lennie, s hogy jutalomról, vagy díjról van-e szó, az csak anyagi szempontból nem közömbös. Számomra ez a díj azt jelenti, hogy elvégeztem egy részfeladatot, de az igazi örömet — a toll letételekor — valahol belül érzem.

— 19 —

— Gondolom örül a díjnak, megerte a sok fáradozás.

— Nagy elismerésnek tartom. A fiatal oktatók nagyon számoltatják a Rudas László díjat, s óriási megtiszteltetés, ha valaki elnyeri. A tavalyi díjkiosztáskor gondoltam arra, hogy megpályázom. Noha már nem vagyok kimondottan fiatal oktató, azért elfogadták a nevezésemet. „A vállalatok pénzügyi helyzetének vizsgálata a likviditási mérlegek alapján” című mel írtam dolgozatot, s ezt jutalmazták megosztott első hellyel.

— Kezembem az értékelés: „önálló tudományos eredmény”, „eredeti, újszerű, a hazai gyakorlatban még nem ismert és nem alkalmazott eljárás”. Lesz folytatása ennek a munkának?

— Bizonyos módosításokkal szeretném megjelentetni valamilyen szakfolyóiratban, talán a Pénzügyi Szemleiben; erre valószínűleg lesz is lehetőség. Tervezem, hogy az oktatásban is felhasználom majd tananyagként. Ehhez perze még dolgozni kell rajta. Valamivel távolabbi célom a kandidátusi disszertáció megírása. Erre serkent az is, hogy ösztöl 4 éves aspirantúrára megyek a Szovjetunióba, s ott jó lehetőségeim kínálkoznak ebben a témában az anyaggyűjtésre.

— Hogyan gondolsz a jövőjére?

— Szeretem magam elé képzelni a jövőt. No persze nem ábrándokról, álmokról van szó, hanem valóban egyfajta tudatos tervezésről. Ezek egyben eléggé reálisak is, amit az mutat, hogy szinte mindig meg is valósulnak. Szeretek magammal szemben követelményeket támasztani. Talán ezért is van ez a tervezékenység.

— A magánéletében is?

— Ott is. Van egy tíz- és egy hároméves gyeregem. Férfijemmel nagyon jól meg tudjuk osztani a gyereknevelés feladatait és a házimunkákat. Sőt, még akár egy hétre is otthon hagyhatom őket, minden a legnagyobb rendben zajlik le. Igyekszünk hetente legalább egyszer színházba menni. Rendszeresen olvasom az Élet és Irodalmat, az Új Írást, a Magyarországot és az Új Tükört. Szépirodalomra elég ritkán jut időm, sajnos, s olyankor is inkább csak kisregényeket olvasok. De azért gyűlnek otthon a könyvek, s majd, ha nyugdíjba megyünk, sorra kiolvassuk azokat. Nagyon szeretünk utazni, s ebben is van némi tervezékenység. Nyaranta, amikor csak lehet, elindulunk „világot látni”. Legutóbb például Görögországot csodáltuk meg. Valamikor, még az egri középiskolában, versenyszerűen tornáztam. Ezt azóta perze abbahagytam, de a rendszeres mozgásról, a sportról nem tudok, s nem is lehet lemondani. Hetenként kétszer járok konditornára, itt az egyetemem, hétféteken pedig családotól kirándulunk.

Talán mindez magyarázza azt a benyomást, amit a beszélgetésünk során kialakult bennem: derűs, kiegyensúlyozott. Előre jöttéle eddigi alakulásával.

E. L.

Becsületesség és forradalmiság

Beszélgés az értelmiség helyzetéről

Érdekes és eleven témáról, az értelmiség helyzetéről lesz szó az áprilisi KISZ-vezetőképzés keretében. Az előadó, illetve a vita vezetője Szirmai Péter, a BME filozófia tanszékének adjunktusa lesz. Előzetes figyelemfelkeltőként készült vele az alábbi interjú.

— Sok vita folyik nálunk az értelmiség szerepéről. Véleményed szerint társadalmunkban mi az értelmiség funkciója, milyen a viszonya a hatalomhoz, a hatalmat a párton keresztül gyakorló munkássztyárhoz?

— Mindenekelőtt fontos tisztázni, hogy a hatalom és a kormányzás két különböző dolog. A munkássztyál és értelmiség különféleképpen részesedhetnek belőle. A konkrét döntésekben különböző társadalmi csoportok érdekei nem létszámárányuk szerint jelennek meg. Például a felsőfokú végzettséggel rendelkezők száma körülbelül 300 ezer, a lakosság 3 százaléka; azonban szava a döntésekben jóval nagyobb ennél az aránynál. Véleményem szerint azonban ez sem jelenti azt, hogy az értelmiség volna hatalmon.

— A felsőoktatásból kikérülő értelmiségben mégis 45 százalék körül alakul a munkás-paraszt származásuk aránya. Ez nagy társadalmi mobilitást mutat.

— Nem. A statisztikák számításai megtévesztők, hiszen az a 45 százalék nem mutatja a felsőoktatási intézmények közötti szóródást (például az óvónő-, tanár- és agrárképzésben ez az arány 60 százalék, míg az orvosképzés esetében csak 19 százalék), továbbá ez nem a kikerülő, hanem a bekerülő aránya. A statisztikában a besorolás az apa foglalkozása alapján történik — ez ma már semmiképpen sem jogos. A Műszaki Egyetemen végzett repre-

zentatív felmérés szerint a fizikai származásuk aránya az apa foglalkozása alapján 50—32 százalék, az anya foglalkozása alapján 14 százaléka! Ahol mindkét szülő fizikai munkás, ott ez az arány mindössze 10—12 százalék — s ez már igen kis mobilitást tükröz. Nemzetközi összehasonlításban is hasonló eredményre jutunk, a fejlett ipari országokban, a felsőoktatásban tanulók aránya jóval nagyobb — 15—20 százalék —, ami természetesen nagyobb társadalmi mozgást jelent. Nálunk a mobilitás a hatvanas évek közepe óta szűkül, de úgy vélem, ez csak átmeneti tendencia, s a következő évtizedekben szükségszerűen ismét nagyobb lesz a mobilitás.

— Hogy vetődik fel az értelmiségnél a becsületesség kérdése? Mit értesz ezen a fogalomról?

— Az értelmiség feladata ma: — első megközelítésben persze, amit még ki kell fejteni — legyen becsületes. Itt azonban nem a fogalom polgári értelmére, a bürtől való mentességre kell gondolni. Ebből a szempontból a legfontosabb: az értelmiség számára adott a választás lehetősége, sorsa nem úgy determínált, mint társadalmunk 9/10-ének sorsa, akik számára a lehetőségek születés által meghatározottak; ők lehetnek azok, akik meg lehetnek dolgozni, meddig juthatnak felé a társadalmi hierarchiában.

Az értelmiség becsületessége: legyen forradalmár. A forradalmiság ma: tudjon és merjen boldog lenni. Amint említettem, az értelmiség számára adott a választás lehetősége, tehát a felelősség! Az az tudnia kell becsületesen választani. Ne gondoljátok, hogy ez könnyű, hiszen nagyon sok körülmény ösztönöz az ellenkezőjére. Az egyik nagy társadalmi csapda; a

lakáshelyzet. A fiatal értelmiség számára jóformán nincs becsületes módja a lakásszerzésnek. A jelenlegi áron egy kezdő értelmiségi házaspár évi teljes keresete 4—5 négyzetméternyi lakás árának felel meg. Ha a feltételek változatlanok, tizenhárom év szükséges egy átlagos méretű lakás árának összegyűjtéséhez — persze közben élni is kell — s a lakások kétszer gyorsabban emelkednek, mint a keresetek. Ha lakást épít, ez az összeg tartó gürcölést, és sok-sok nélkülözést jelent, miközben emberi kapcsolatai el-sorvadnak. Mire lakása felépül, már anyagiakban mér mindent, önmagát is — „elgazdagodik és megszegényedik.”

Egy értelmiségi körülbelül 30—40 éves korában éri utol életkeresetben a vele egy évtizedes szakmunkást. Ebből és az említett lakásproblémából is adódik az a társadalmunkban — legalábbis az értelmiség körében — polgárjogot nyert megállapítás, hogy az értelmiség alul-fizetett. Tulajdonképpen ez már az egyetemen megkezdődik. A hazai ösztöndíjak nemzetközi összehasonlításban is minimálisak — a tanulási költségvetés, egyéni és családi áldozatot jelent. Később a végzett értelmiségiek ezért elvárják ennek az áldozatnak az anyagi ellensúlyozását. Legitimítást ad ennek a nézetnek, hogy a marxi munkaértékelmélet, amely az ipari forradalom korának elmélete volt, napjainkban már nem alkalmazható. A bonyolult munkának többszörös, egyszerű munkára való visszavezetését mind kevésbé lehet elvégezni, hiszen a termékekben belül a szellemi rész aránya, hihetetlenül megnőtt. Az igazság kedvéért persze meg kell

említeni, hogy van egy értelmiségi pauper-réteg: a pedagógusok. A tanárok fizetése (a középiskoláig bezárólag) nem fedezi munkaerejük egyszerű újratermelésének költségeit a marxi értelemben sem.

A fiatal értelmiségi számára a becsületességet és forradalmiságot megnehezítő társadalmi csapdát jelent a munka szervezetbe való beilleszkedés is, ahol legtöbbször tradíciók uralkodnak, ahol elvárják tőle a konformitást. Tudni kell kikerülni ezeket a csapdákat, tudni kell hol a morális, túrési határ. Akinek ez nem sikerül — nem válik boldoggá.

— Mi a véleményed, ez a hétköznapi forradalmiság?

— A forradalmiság alfája: minden fennálló kíméletlen kritikája. Ez a tétel a marxi — és tegyük hozzá a hégeli is — dialektika lényege — nemcsak a kapitalizmusra vonatkozóan. A státus quo megváltoztatására irányuló cselekvés persze mindig ellenségesnek tűnik az adott státus quo kedvezményezettjei számára. Maga a szóhasználat — hétköznapi forradalmiság — sem jó; eleve konformitást feltételez. Nem mondhatjuk, hogy a tanulás — forradalmi tett, hiszen ez — kötelesség. Kritikával fogadni a tananyagot — már inkább nevezhető forradalmi. Nincs hétköznapi forradalmiság azért sem, mert a forradalom mindig minőségi változást, ugrást jelent, mindig pirosbetűs kell hogy legyen; Ansel Éva szavaival: „A forradalom a szabadság ihletett pillanata.”

Az előadás és vita időpontja április 25. délután 3 óra. Helyét a KISZ-bizottság hirdetőtáblájáról tudhatjátok meg. Az előadásokon bárki részt vehet.

Fodróczy Annamária és Körösnéyi András

Képriport Tiszaligetről

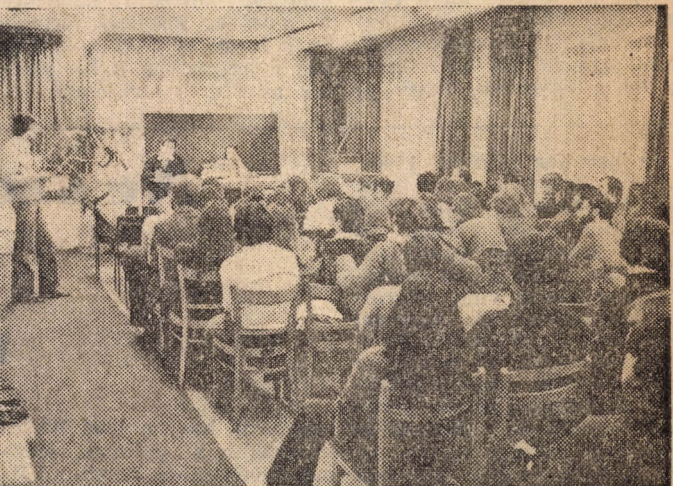
A nyitóelőadást Liener Péter tartotta

Kiscsoportos foglalkozás

Szabadidőben sport és játék

Az első esti külpolitikai fórumon

Fotó: Fáth Péter

Jó lehetőség a véleménycserére

Ipar kari pol. tábor

ÉVEK ÓTA NÉPSZERŰ

programja az ipar karnak a tavaszi politikai tábor. Az idén Szolnokon a Tiszaligetben sikerült helyet találnunk, mint utóbb kiderült, nagyon szerencsésen. Amellett, hogy jó kaját kaptunk és a szállás is nagyon megfelelt, a munkalehetőségek is kitűnőek voltak. A két és fél napos program saját dolgaink megvitatása jegyében folyt le. A szervezők célkitűzése az volt, hogy változtassunk az eddigi gyakorlaton, azon, hogy a helyi jellegű problémák megvitatása nélkül, csak meghallgatjuk a neves előadók általános elméleti kifejtéseit. A mostani tábor inkább a saját gondolatok elképzelésekre, problémafeltáró, elemző, önvizsgáló jellegű volt.

Pénteken délután már a vonaton kérdőívet töltöttünk ki, amely az esti vitához nyújtott szellemes adalékot. A vitatéma már címében is érdekes volt; az egyetemisták érdeklődése a kül- és belpolitika iránt, mi határozza meg a két nagy politikaterület egymáshoz viszonyított fontosságát a hallgatóknál? Liener Péter, a tud. szoc. tanszék oktatója, mint meghívott vitavezető jó érzékkel engedte kibontakozni a vitát a problémáról és csak ott szólt bele a beszélgetésbe, ahol mindenképpen szükséges volt, elméletileg is téves vélemények, vagy éppen nagyon is jó és értelmes hozzászólások esetén. Érdekes színpontot jelentett a vitában egy nigériai társunk hozzászólása, amelyben kifogásolta a magyar fiatalok sokszor elv-

telen, langyos állásfoglalását a saját ügyekben. Bár módszereiben és felfogásában a mi elképzeléseinktől merőben elmentés javaslatát, miszerint „akár a börtönt is vállalni kell, ha igazunk van” heves szócserét váltott ki és valóban elvileg is kifogásolható érvei voltak, de ösztönös ráérzése arra a problémára, hogy sokan mást hangoztatnak nyilvánosan, mint amit szűkebb, például családi körben mindenképpen jó társadalomérzékenységére és megfigyelőképességére vall.

A szombat délelőtt az egyetemista érdeklődés, a milyenek vagyunk, mik határozzák meg érdekeinket és cselekedeteinket megvitatására korántsem volt elegendő, de arra mindenképp jó volt, hogy néhány valóban érdekes és érzékeny pontra rámutassunk e kérdésben. A több mint kilencven táborozó öt csoportban vitakozott a kérdésekről. A vitavezetők a HPCS tagjai voltak. A Gyömrei Gábor vezette csoportban szellemes vitaindítóként magnómentázst hallhatunk népszerű slágerszövegekből.

A koradélután a sporté volt háromig. Ezután a kari jelölő bizottság tartotta meg beszámolóját, ismertette a jelöltek névsorát. A jelölő bizottság munkájával kapcsolatos kérdésekre Gyömrei Gábor, a kari vezetőség tevékenységére vonatkozóakra Adam László válaszolt.

A TUDOMÁNYOS DOLGOZATOKKAL

és munkával való aktív politizálás bemutatására és népszerűsítésére négy TDK-viselt hallgató vállalkozott. A cél a TDK-munka lényegének, a benne rejlő és teljességgel kiaknázatlan lehetőségeknek, a munka lefolyásának megismertetése lett volna, de szó kellett, hogy essen az egyes TDK-munkák tartalmáról,

mondanivalójáról, a munkákban megfogalmazódott társadalmi, gazdasági problémákról is. Ezért és a rendelkezésre álló idő rövidsége miatt is, ezt a témát sem sikerült ki-elemezni. Az este a szórakozásé volt. Először Karaszek Jutka, egyetemünk VIT-küldötte vetítette le a színekben és mondanivalóban rendkívül gazdag 300 darabból álló dia-kollekcióját. A kubai táj és városok, a pálmák, az izzópiros virágok, a most színesben is megcsodálható élő képek, a karnevál látványos fényei így számunkra is maradandó élményt jelentettek. Az aláfestő zene a pergő latin-amerikai ritmusok, a nagygyűlések moraja élethűen idézték elénk a VIT hangulatát. Az est további részében filmvetítés, tánc, pingpong között lehetett válaszítani.

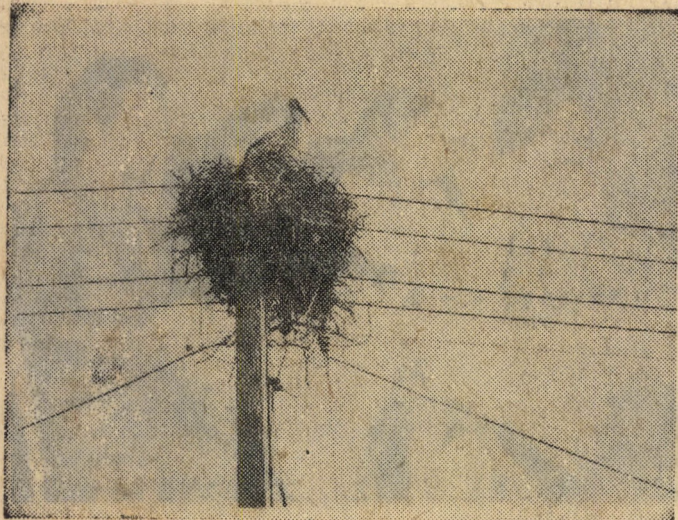
A FILOZÓFIA TANSZÉK

egyik fiatal oktatója Pásztor Miklós tartott előadást „Az értelmiség helye és szerepe Magyarországon a történelmi fejlődés folyamán” címmel vasárnap délelőtt. Imponáló volt, hogy sikerült elkerülnie a felszínes, népszerűsködő megközelítést és inkább tudományos igényű vizsgálta az értelmiség társadalmi feladatát, rétegződésének történelmi okait. A magas színvonalú előadás egy kicsit meg is ritkította a hallgatóság sorait, ennek ellenére hasznosabb volt végighallgatni, mint részt venni egy bármennyire is aktív, de szükségképpen felületes vitában.

Ez a tábor is bizonyította, hogy a KISZ sokat vitatott politizálási formái közül a polikari táborok jó lehetőséget biztosítanak a véleménycserére, egymás meggyőzésére. Ezért a sikerért pedig köszönetet mondunk minden szervezőnek, elsősorban Bartos Gyurinak.

Boródi Ferenc

Gólya hozza

Biztos forrásból jelentjük, itt a tavasz

Figyelemre méltó vita a KISZ-élet gondjairól

Ker. kari küldöttértekezlet

(Folytatás az 1. oldalról)

A II. és IV. évesek kevesen vettek részt a szüneten." Az Ifjúsági Parlamentet a beszámoló sikeresnek értékeli.

Az év folyamán a kari rendezvényeken a részvétel minimális volt. Ezzel szemben az áprilisi pol. táborban körülbelül száz diák vett részt, a tábor nagyon eredményes munkát végzett.

„Összegezve a karon folyó mozgalmi munkát: igazi aktivitást és érdeklődést a hallgatók csak az őket közvetlenül érintő kérdésekben (ösztöndíjfelosztás, szoc. segélyosztás, elhelyezkedés) mutatnak.”

A szervezeti életéről szólva a kar tiktára az instruktori rendszerről, a társadalmi munkáról, a KEN-ről beszélt. Idén beindultak a nyelvi körök, s viszonylag rendszeresen tartanak foglalkozásokat, diáktalálkozókat.

A tanszéki képviseleti rendszer a karon is vegyes eredménnyel funkcionál. Pozitív példaként említi a beszámoló a képviselők és a tanszék együttműködését, a filozófia, az áruforgalom, a külker és a nemzetközi tanszék esetében. Problémák a Nyelvi Intézettel adódtak, melyek megoldására jó kezdeményezés volt a március végén lezajlott megbeszélés, a diákok és az intézet képviselői között.

Jó közepes a vezetőség munkája

Saját munkáját a vezetőség a körülményekhez és a lehetőségekhez mérve jó közepesnek ítéli. „Nemigen sikerült megvalósítani a vezetés egységét. Sok személyes surlódás és meg nem értés nehezítette munkánkat.”

A sportéletet teremproblémák is bénították, de a tiktár megjegyezte, hogy „a csoportok sport iránti érdeklődése sem volt kielégítő.”

A beszámoló után a kar KISZ-tiktára 24 diáknak adott át elismerő oklevelet a KISZ-ben végzett munkájukért.

Ezután Váraljai Márton vezetésével vita kezdődött a beszámolóról.

Elsőként Simonyi Tamás (IV. külker.) mondta el véleményét. A beszámolót leíró jellegűnek értékelte, s hiányolta belőle a kritikus szemléletű elemzéseket, a kar KISZ-életének valós bemutatását. A KISZ Polvaxra utalva jegyezte meg, hogy ez a beszámoló beleillik abba a jegyzőkönyvsorozatba, amely feljebb és feljebb jutva egyre rózsaszínűbbé válik (mert nem tárja fel a problémákat, tehát azzá válhat), s arra hívta fel a figyelmet, hogy jó lenne ezt a hagyományt megszaktítani. „Ideje volna már a KISZ alapvető kérdéseit felvetni, s lefektetni, hogy a KISZ-szel valami nincs rendben.” Ezután a kar KISZ-életéről beszélt: a rendezvényeken részt vevők száma egyre kisebb, ami egészen odáig fajul, hogy egy küldöttértekezlet nem határozatképes; az idén a pol. tábor sem tudta az évfolyamok közti kapcsolatot megteremteni; az érdekképviseleti rendszer csúdjá, hogy tehetetlenül álltak a IV. évesek elhelyezkedési problémáival szemben, és nem tudták ellenőrizni az Ifjúsági Parlament határozatainak végrehajtását sem. Végül javasolta a küldöttgyűlésnek, hogy a beszámolót ebben a formájában ne fogadják el.

Ezután Cseh Béla (IV. évf.) kért szót. Problémásnak minősítette a kari vezetőség és az alapszervezetek vezetőségeinek viszonyát, és felhívta a figyelmet arra, hogy a KISZ párttag ajánlását és a politikai vitaköröket nagyobb felelősséggel kellene kísélni. Az Ifjúsági Parlament szerinte addig demokratikus, amíg a problémákat felvetik a diákok, de a végrehajtás ellenőrzésére kevés mód van. Minden probléma gyökerét abban látta, hogy a KISZ-nek választás nélkül bárki tagja lehet.

Ezután Balásházy Mária a jogi tanszék oktatója kapcsolódott a vitába. Egyetértett a beszámolóval, megfelelően kritikusnak tartotta, felhívta a küldöttértekezletet, hogy az elért eredményeket is vegye figyelembe és a beszámolót elfogadásra javasolta.

Ismét Simonyi Tamás követte. Megismételte, hogy a beszámoló jellegével, a megközelítés módjával nem ért egyet. „Beszéljünk az eredményeinkről is, de mik azok?”

Az elhangzott észrevételekre Borbély István reagált. Hozzászólásában beszélt a kari KISZ nehéz helyzetéről, de hozzátette: „nem mondhatjuk, hogy akkor rajta, oszoljunk fel, mert van a kar ötszáz hallgatója között kétszáz, akire számítani lehet.”

A szervezet egyre kisebb hatékonyságú

Pesenyánszky László (IV. Külker) úgy vélte, hogy az áprilisi határozat által biztosított lehetőségek nem funkcionálnak, a szervezet egyre kisebb hatékonyságú. Idén pedig mélypontra jutott a KISZ azzal, hogy a jövő évi tagdíjak befizetési határideje jóval az értékelő taggyűlések lezajlása előtt volt. Ebben a helyzetben a kis lépések taktikáját javasolta.

Simonyi Tamás szerint a kar élete lefelé tendál, az alapszervezetek szétforgácsoltasága nem teszi lehetővé, hogy ott erősítsünk, a vezetőség pedig azonosul szerepével és funkciójából adódó bástyáit próbálja védeni.

Genzwein Ferenc (III. külker.) hosszabb hozzászólással kapcsolódott a vitába. Jav-

solta a beszámoló elfogadását azzal, hogy ahhoz csatlakozni kell az elhangzott hozzászólásokat. Felhívta a figyelmet a beszámoló egyik ellentmondására: Abban csak az átlagosnál jobb alapszervezeteket neveznek meg, rosszabbakat nem; milyen alapon várja hát el a vezetőség, hogy az alapszervezetekben kriti-

kus, reális értékelés folyjon. A „nehéz helyzetéről” beszélt ezután. A „régiek” egyetemisták voltak a szó minden értelmében, a mostaniak be-, vagy be-bejárnak csupán. Egyéb fontos dolgok, szórakozási lehetőségeik megnövekedtek, kisebb a vonzerő házon belül. Ma már ott tartunk, hogy kérdésessé vált a KEN megrendezése, ez pedig kötelességünk, hiszen, ha annak idején kaptunk egy KEN-t az akkori felsősöktől, akkor nekünk is kötelességünk ezt a mostaniaknak megadni, hogy a hagyomány tovább éljen. Feltette a kérdést; ki tett szóvá bármit is azoknak a diákoknak, akik elmentek a pol. táborba azért, hogy ott részegeskedjenek és kártyázzanak...

Vass László, a KISZ-bizottság tiktára szót ezután. Felhívta a küldötteket passzívításuk legyőzésére és kérte jelenek demokratikus kötelességükkel; szóljanak hozzá a vitához.

Forgács Tibor, a kar dékánja hozzászólása során felvetette, lehet, hogy azért nem reálisak az értékelések, mert nincs, aki elmondhatná magáról, hogy mindent megtett és így nincs erkölcsi alapja sem számonkérni a többiek mulasztásait.

Dezséri Kálmán (IV. külker.) az alsó szintű változtatást sürgette.

Áttérés a szaktitkári rendszerre

A vita a szaktitkári rendszerre való áttérésről szót a továbbiakban. A hozzászólók többsége helyeselte, jelezte azonban, hogy ez a szervezeti módosítás nem old meg semmit.

A szavazás alapján a kereskedelmi kar néhány tagadással és tartózkodással elfogadta az áttérést.

A küldöttgyűlés ezután megszavazta a vezetőség beszámolóját azzal, hogy a gyűlésen elhangzottakat határozatba foglalják, csatolják a jegyzőkönyvhöz, és a kar küldötteit kötelezik arra, hogy az abban foglaltakat az egyetemi küldöttértekezlet elé tárják.

A küldöttértekezlet ezután küldötteit, majd a kari vezetőséget választotta meg: Szilvássy György (II. évf. nemzetközi) kari tiktár; Fóti Györgyné (III. évf. áruforg.) tiktárhelyettes; Varga Ilona (III. évf. áruforg.) szervezőtitkár; Bercezy Johanna (III. évf. külgazd.) agit. prop.-titkár; Karsai Judit (III. évf. áruforg.) DJB-s; Beregszászi Katalin (III. évf. külgazd.) tanulmányis; Szántó Zsuzsa (II. évf. külgazd.) kultúros; Princz Gábor (IV. évf. külgazd.) a külker. szak tiktára; Genzwein

Ferenc (III. évf. áruforg.) a belker. szak tiktára; Róka Zsuzsa (II. évf. külgazd.) az ODB alelnöke; Solti László (III. évf. nemzetközi); az egyetemi tanács tagja; Kelemen László (II. évf. nemzetközi) az egyetemi tanács póttagja lett; tagja még a vezetőségnek Csépany György (II. külgazd.) és Mészáros János (IV. évf. külgazd.) szakos hallgató.

A küldöttgyűlés ezzel befejezte tanácskozását.

A határozatból

Időközben elkészült a jegyzőkönyvhöz csatolandó határozat. A továbbiakban ebből idézünk:

„... A pol. képzési rendszer létezése megkérdőjelezhető. Kari szinten egyedül a pol. tábor előadásai és néhány csoport vitakörei látszanak bizonyítani meglétét. A jellemzőbb azonban a vitakörök nem megtartása, és filozófia, tud. szoc. szemináriumok vitakörként való feltüntetése. A jelenlegi pol. képzési rendszer hatékonyságának rendkívül alacsony színvonala már-már nem is vita kérdése, létjogosultsága a mai keretek között bizonytalan...”

Az érdekképviseleti munkában... súlyos hiányosságok is tapasztalhatók. Az egyetemi diákparlament intézkedési tervében az állami vezetés magára vállalta a félévben eléjén a követelményrendszer félreérthetlenné tételét. Ezt a pgtanszék ebben a félévben nem tartotta be. Képviseleti rendszerünk erre a lépésre semmiféle módon nem reagált...”

Továbbra is uralkodik a formalizmus pl. tagdíjat szedünk be anélkül, hogy azt értékelés előznie meg. Nem csökkentek az adminisztrációs kötelezettségek, de a mögöttük meghúzódó munka jobb esetben az előző évi szinten stabilizálódik...

A karon megfigyelhető szűrközelítő közelet okait elemezve meg kell állapítanunk, hogy a vezetőségek ostromozása pusztán a problémák felszínre megragadása; az okok keresése egyetemi, sőt azon bőven túlmutató megközelítést igényel. Mivel a felsorolt gondok egyike sem kari eredetű, azért megvitatásukra az egyetemi KISZ-élet legmagasabb szintű fóruma, a küldöttgyűlés hivatott.

Ezért a ker. kar küldötteinek kötelessége, hogy a küldöttgyűlésre való felkészülés részeként a megoldatlan kérdéseket egészen az alapproblémáig elemezzék, boncolgassák, minél tágabb körben vitassák meg, s a küldöttgyűlésen következtéseiket hangoztassák. Cél szerű, ha a szervezet problémáit nem felépítésének elmaradtságában látjuk, hanem társadalmi, gazdasági, politika összefüggésrendszerből indulunk ki.

Jutalomátadás

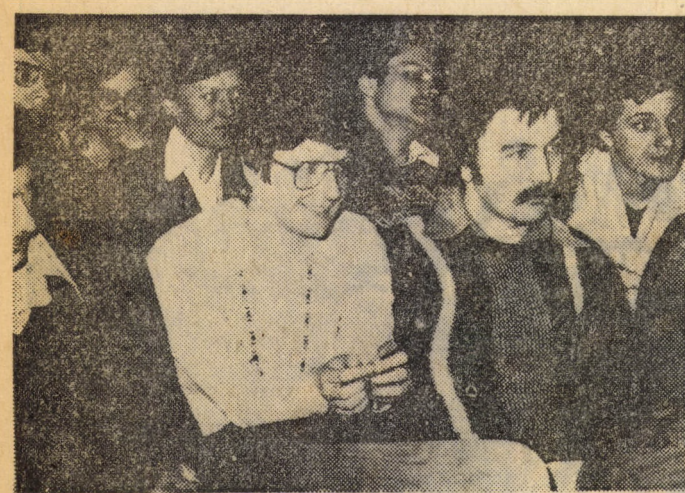
Balfelől az új kari tiktár, Szilvássy György

Oktatók a küldöttértekezleten

Fotó: Radványi Zsolt

Az ipar kar április 11-én, szerdán délután tartotta meg küldöttgyűlését a Varga Jenő Kollégium klubtermében. A tiktári beszámoló meghallgatása után a vita a szakvezetőségi rendszerre való áttérésről bontakozott ki. Magával az áttéréssel a küldöttek többsége egyetértett, de néhányan azt javasolták, hogy a KISZ-bizottság által ajánlott október helyett az 1979-80-as mozgalmi év vége legyen az áttérés időpontja. A szavazás végül az októberi áttérés elfogadása mellett döntött. Több hozzászólás hívta fel a figyel-

Középen az ipar kar új tiktára, Gerlóczy Gabriella

Ne szoruljon háttérbe a politikai, szakmai tevékenység

Ipar kari KISZ-küldöttgyűlés

met arra, hogy a kari KISZ-munkában a politikai, szakmai tevékenység némileg háttérbe szorul az érdekvédelmi feladatok ellátása mögött. A vita lezárása, a tiktári be-

számoló elfogadása után a határozat az ezévi kari TDK megrendezését írja elő. Végül a küldöttek határozatban kötelezték a kari vezetőséget, hogy a demokrácia hagyományos és új formáinak (kari

gyűlés, szakgyűlés, stb.) felhasználásával közelítse munkáját az alapszervezetekhez. Ezt követően a küldöttgyűlés megválasztotta az új kari vezetőséget. Tiktár: Gerlóczy

gyűlés, szakgyűlés, stb.) felhasználásával közelítse munkáját az alapszervezetekhez. Ezt követően a küldöttgyűlés megválasztotta az új kari vezetőséget. Tiktár: Gerlóczy

Gabriella (agrár II. évf.). Tagok: Kopias Gábor (ipari III. évf. 2. csop.), Szabó Ottó (ipari II. évf. 2. csop.), Lencsés Gizella (ipari II. évf. 3. csop.), Smíróczki Adél (agrár II. évf.), Csirkés László (közlekedés II. évf. 2. csop.), Eisler Béla (ipari III. évf. 4. csop.), Taliás Beáta (közlekedés III. évf. 1. csop.), Kelemen Éva (ipari III. évf. 3. csop.). A küldöttgyűlés a kari és az egyetemi tanács tagok és az egyetemi küldöttgyűlés kari küldötteinek megválasztásával ért véget.

Pál Kata

A sorok között

A küldöttgyűlés elnöksége

„A béke az, ami *húsbavágó* kérdése az emberiségnek. Következésképp: szükségszerű! Itt nincs alternatíva. Alternatíva ugyanis mindig ott látszik, ahol nem tudjuk a szükségszerűt, azaz az egyetlen lehetséges megoldást.” Ez az egyik alapvető megállapítása SZILÁGYI IMRE esszéjének (TÉVEDÉSEK ÉS KOCKÁZATOK), amely a múlt „egy körképét” és a jelenkor „békéfilozófiájának érintőit” vázolja fel. (ÚJ ÍRÁS, 1979./4.)
„... a háború felszámolásához egyetlen szükségszerűség vezet: a háború okainak megszüntetése. Ezt már Kant nagyon jól tudta, amikor kijelenti, hogy a béke szóhoz »az örök jelzőt hozzátenni már gyanús pleonazmust«, azaz csak szószaporítást jelent. A jó békekötésnél ugyanis — Kant itt materialista módon gondolkodik — ugyanúgy ítélik meg a dolgot, ahogyan magában van», vagyis ahogyan objektíve létezik. Ma úgy tűnik politikai enyhülés van, de a döntő fontosságú materiális magánvaló, azaz katonai enyhülés még várat magára. A világ »szemérmes« újrafelosztása ugyanis folyik. Pedig az utóbbi megszűnés döntő a béke, de legalábbis a világháborúmentes emberiség szempontjából. A mai békeozgalmak, a leszerelési tárgyalások stb. olyan gyakorlati formák, amelyek anyagi szülőhelyeivé válhatnak a békés együttélés elveinek. Itt a szaktudományoknak (pl. politika, közgazdaság, atomfizika, kémia, stratégia, jog, földrajz stb.) jelentősége talán nagyobb, mint a bölcsélet. Jóllehet az előbbi tudományok végső alapja is az a lét, amely a béke filozófiáját is itt és most alakítja.

A VALÓSÁG 1979/2. számában DOBAI PÉTER: TÖRTÉNELEM, EREKLYÉK NÉLKÜL című cikkében két történelmi dokumentumról, Andorka Rudolf naplójáról és Kádár Gyula emlékiratáról ír. „Külön magyar »nyomtáv« — úgy, ahogy mondjuk, magyar konyha — a világtörténelemben nem létezik, még epizodikus sem. De a kényszerpályákon is van külön végigjárás. Lehet, hogy a világtörténelem csak bizonyos területi és népességi nagyságrendeken felül »szolgálat« igazságát a cselekvőnek? Erre eszünkbe juthat Abesszínia, Görögország, Jugoszlávia vagy korunkban: Kuba, Algéria, Vietnam etc., s mindegyik most már, hogy ezekben a »helyi« háborúkban a nagyhatalmi erők elméleti egységényen több múltot, mint a helyi fegyveres harcok; mert ezek a »helyi« harcok nem egyszerűen a világ különböző »helyeire« folytak és folynak, hanem hazáért, és Magyarország is egy a hazák között, melyet 1944 márciusában és októberében a védelemre felkészült nem mertek védelmezni! Az egykori nótás-darutollas-bitófás tisztí különítmények ekkor már vagy a nyilaskeresztesek között verettek a gyepré, vagy nem látják jól a helyüket az országban, azok ellenében. Elmaradt a »dzensztri« lazadás 1944 márciusában. Saját, elavult eszméinek mélyrefagyásztásában kimerült egy uralkodó osztály és a hatalmát szolgáló fegyveres kaszt is: a tisztok is, a kincstári úriemberek. Igenis 1944-ben a nyilaskereszteseknek volt kitértí átvenni a hatalmat, és nem volt senki, aki ezt nekik ne engedje meg! Az 1920-tól 1945-ig tartó korszak önmagára valló etikai »kell-tartalma« egyetleneszer sem öltött öntudatos és önálló teltí formát, kivéve a minden árnyalatú baloldali mozgalmak üldözését. Nem tudott már semmit mondani se Magyarországnak, se a világnak ez az osztály, ez a kaszt. Csak önmagát mondhatta volna, mindenki más — a milliók többség számára jövőtlenül. Egy-egy ilyen naplóterék vagy nagy, személyes megrendülésből táplálkozó emlékirat, túl azon, hogy a sötét képet teszi fekete keretbe, arra szolgáljon elsősorban, hogy az utódnemzedékek ne csak arra az átkelés esélyével, ne csak vámot az átkelés árával, de hazát találjanak a történelemben. A történelem: egyszerű folyamat, és ez a legkevésbé, amit elmondhatunk róla. Az egyének és a csoportok is egyszerűek, csak egyszerű mondhatják el magukról, hogy sorsuk történelmet alakított. A tetteknek nincs második alakjuk, alanyi esetben állnak és igeidejük egy van.

A MOZGÓ VILÁG 1978/5. számában a szerkesztőség körkérdésére fiatal zeneszerzők válaszoltak. Egyikük, Mártha István a következőképpen jellemezte a zeneművészet helyzetét: „Az európai hangrendszer, a hagyományos zenei jelzrendszer, véleményem szerint kimerült. A tizenkét hang újfajta felhasználásának, új logikai rendszerekbe helyezésének, ráerőltetésének már pusztán az *elvet* is idejétmúltunk, szükség-teljesen érzem. Ennek ellenkezője, tudniillik bármilyen zene-történeti kor idézése (persze »modern« köntösbe bújtatva) anakronisztikus és lehetetlen. A már 3-4000 esztendeje kopott hang- és formarendszer megújítására tett első bizonytalan lépések (Puccini, Debussy, Ravel stb.) valamifajta naiv orientalista irányba való puhatólázást jelentettek. Később a neo- (és poszt-) stílusoknál (Sztravinszkij, Hindemith stb.), valamint a második bécsi iskolánál (Schönberg, Albin Berg, Webern) bizonyosodott be végleg, hogy az óvatos puhatólázás nem kielégítő, radikális változtatásokra van szükség. Az ötvenes évek nyugati kultúrája adta meg a lehetőséget az első igazi lépésekre. Az *elektronika* — az oktáv továbbbontatásága — »akusztikus forradalom«, az *ortodox tizenkétfokúság* — a zene minden paraméterének (dinamika, tempó stb.) szigorúan következetes megkomponálása és végül az *aleatorika* — a hangok teljesen szabad felhasználása, illetve a zenén kívüli elemek beolvasztása — mind ígéretteljes kiindulási pontjai lehetnek volna egy igazán új zenéhez vezető útnak. Nem ez történt. A 60-as, 70-es évek nekifutása zsákutcába jutott. Ennek oka (nem utolsósorban) a közösségben, a zene hallgatóságában rejlik. Az ún. európai zenehallgatók (rossz) konvenciói teljességgel használhatatlanok az új zene esetében.

A modern orvostudomány kialakulásának hazai lehetőségeit elemzi CSÁKÁNY GYÖRGY: KORSZERŰ MEDICINA — MAGYAR EGÉSZSÉGÜGY című tanulmánya a VALÓSÁG 1978/11. számában. A kérdés súlyához illő komolysággal beszél a legkényesebb, legbonyolultabbnak tűnő döntő mozzanatról, az orvosi bér- és jövedelempolitikáról. A cikkben idézett adatok szerint a magyar egészségügyben 3000 orvos kizárólag az állami fizetéséből (fizetéséből) él. (Ezek az orvosok az ún. »hiányszakmákban« — Kőjál-orvosként, röntgenként, laboratóriumi és boncoló orvosokként — dolgoznak. Mivel ezek az orvos-kategorikák a paraszolvenciában eleve ki vannak zárva, a katasztrófával fenyegető szakemberhiány nyomására a néhány éve végrehajtott bérrendezések az itteni fizetések mintegy 50-60%-kal magasabbra szabták.) „Több mint 12 000 orvos ugyanannyiból él, mint a fenti 3000, de keresetüknek 50-60%-át a betegetől kapja; mintegy 4-5000-re tehető azoknak a száma, akik többet keresnek, de 20 000 forintot felüli jövedelme csak maroknyi orvosnak van. Mindebből kitűnik, hogy az orvosok olyan méretű bérére, amely mellett lenne erkölcsi-politikai alap minden paraszolvencia és magánpraxis szigorú tiltására, nem tartozik a fantázia birodalmába, hanem csak elhatározás kérdése. A »hiányszakmák« jelenlegi állami kereset szintjét kellene kiterjeszteni minden orvosra. Egy ilyen intézkedés igazán súlyosan csak egy maroknyi csoportot sújtana... A borra- és szőlőszőlő-gazdálkodás problémáiban elsősorban nem etikai, hanem alapvető szakmai kérdés. A paraszolvenciában érdekelt orvos ugyanis akarva-akaratlanul a modern medicina szinte valamennyi mozzanatával szemben ellenérdekű félként *kénytelen* cselekedni. A modern medicina feltételeit így éppen az orvosok ellenében kellene megteremteni — s ez lehetetlen.”

M. G.

„Prágai (hú)rock”

A legutóbbi jazz szuper-szombat sztárja egyetemünkön a jazz Q Prága együttes volt.

A hagyományok a zenében is nagy szerepet játszanak. Északi szomszédainknál a jazz már a század 20-30-as éveiben kialakult és népszerűvé vált. Így manapság idősebb és fiatal népzenei generációk, régi és új irányzatok egyidejűleg meghatározó markáltak.

A jövő zenehallgatói és zeneészei már az általános iskolában megismerkednek a jazz alapvető tulajdonságaival. Az itt folyó zeneoktatás illetékes képei ugyanis a hazai, illetve a nemzetközi jazz-zene fejlődésének — a népzenei gyökerektől a modern formáig. Eme kezdeményezés jelentőségét felesleges hosszabbantagsággal tagolni, hiszen minden magasszintű tehetségesség elengedhetetlen feltétele a megfelelő alapok megteremtése, illetve megszerzése.

Mindezek ellenére a csehszlovákiai jazz-zenei képzés a magyarhoz hasonló gondokkal küzd. Az elismert előadók „rétegét” kivéve igen kevesen kísérik figyelemmel a műfaj fejlődését, problémáit — más kultúrformákkal összehasonlítva — nehezebben találják megoldást. A „Konzervatórium”-nak nevezett zenei iskola keretein belül működő jazz-tanszak adja az utánpótlás jelentős hányját. Az itt oktató zenei „elit” lelkesedése pótolja az anyagi lehetőségek hiányát.

Jelentős szerepet játszanak azonban az évente megrende-

zett nagyszabású jazz-koncertek, jazz-fesztiválok, mint a Prágai — vagy az Olomouci Jazz Napok. A Supraphon cég lemezei pedig az egyik legnépszerűbb választékot nyújtják nemcsak a komolyzenében, de a jazzban is. E területen a legnagyobbak a zeneészek és együttesek lehetőségeit, elképzeléseiket rövid idő alatt „mérhetővé” válnak. Ez is nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a Jazz Q Prága otthon és külföldön egyaránt népszerűvé vált.

Martin Kratochvíl, az együttes vezetője 1965-ben alapította meg a Jazz Q-t, amely azóta természetesen több személyi és zenei változáson ment keresztül. A hatvanas évek végén — noha ekkor kisebb megszakításokkal a csehszlovák jazzban — jelentős koncert-

sikereket értek el többek között Zürichben és San Sebastianban. Eddigi 11 nagylemezük közül 8 Csehszlovákiában jelent meg, köztük elsőként a „Coniunctio” című 1970-ben. E lemezen a zenekar rockzenészekkel játszott együtt, különböző elektronikus hangszerekkel egészítve ki a hangszerelését. A napjainkban ogy népszerű jazz-rock irányzat tehát akkor bontogatta szárnyait Csehszlovákiában — így jött létre ez az együttes, amely következetesen dolgozta fel a jazz és a rock progresszívebb elemeit. Az 1972-es évben Finnországban és Németországban is sikert, majd az „instrumentális peridódus” után új színfoltot jelentett Joan Duggan angol blues énekesnő és az együttes közös munkája — amely után ismét visszatértek a „hangszeres” zenéhez.

Kétségtelenül Martin Kratochvíl a zenekar meghatározó egyénisége. Magasszintű hangszertudása, zenei műveltsége elismeréseként töltött ösztöndíjasként 1 évet a nemzetközi jazz-élet „Mekklájában”, a bostoni Berklee School of Musicon.

„Igen nagy élmény volt számomra abban az országban és iskolában tanulni, ahonnan a jazz származik, illetve manapság lapjait írják. A Berkeley kétféves kurzusának első éve a hagyományos iskoláknak megfelelő alapvető zenei képzést adja, míg a második az egymással való kapcsolatkeresés, közös zenélés időszaka. Így volt alkalom olyan zenészeket is megismerni, mint Gary Burton és Mike Gibbs.”

A népszerű, könnyen befogadható zene hívei, stílusközönsége a Weather Report zenét is értékeli a legközelebb állónak. A Jazz Q nálunk is sikert aratott jól felépített kompozícióival, egyszerű hangszerelésével. Legújabb nagylemezükön pedig továbbfejlesztették eddigi zenei irányzatukat, így biztosítva az eddig bevált alapokon való fejlődést.

„A négerék a ritmus, az európaiak pedig a polifónia mesterei. Véleményem szerint az eddig még fel nem használt európai zenei értékeket kell felfedeznünk, — a népzenei érzés és környezet inspirációi alapján. Ezért építjük zenénket a hullámzó, vertikális harmóniákra.”

Vérten Sándor

A marokkói filmművészet

Századunk eleje óta a harmadik világ egyre jelentősebb, a kolonializmus és a neokolonializmus ellen küzdő mozgalmat ismert meg. A marxista szemlélet megjelenésével, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom győzelemével, valamint a marxista-leninista koncepció megerősödésével, a világban kiszáradt népek egyre határozottabban harcolt az ellen, hogy az imperializmus és a nemzetközi tőke ellen, hanem a maguk országában a helyi tőke és a kiszáradt osztályok ellen is. Mind ez hosszú és fájdalmas folyamat, az embernek ember által való kiszáradt állása ellen.

Ezen folyamatot kísérve súlyos küzdelmek során születnek meg a különböző tudományos és művészi alkotások. Ez egyben újászlítás is. Újjászületés abban az értelemben, hogy a harmadik világ művészete megpróbál elkészíteni a nyugati művészetek hatásaitól és visszatérni az ősi gyökerekhez. Ez a folyamat társadalmi, gazdasági, politikai és kulturális területen is végbe megy.

Cikkünknek az a célja, hogy érdeklődést keltsen a harmadik világ kultúrájának egy nem minden területen fejlett, de izgalmas és ígéretes része: a filmművészet iránt.

Afrikáról beszélve általában, Georges Sadoul ezt írta 1961-ben az „Afrika-akció” című lapban: „a kinematográfia feltalálása után 60 évvel, az én tudomásom szerint még egy fényképezésen afrikai hosszú film sem készült. Ugy értem, hogy négergek által interpretált, fényképezett, írott, felfogható, rendezett és természetesen néger nyelven beszélt film. Így 200 millió embert fosztottak meg a legmodernebb művészeteknek a legfejlettebb formájától!” De a történelem és a kritikus hozzáteszi: „még vagyok győződve arról, hogy még a hatvanas évek vége előtt ez a botrányos tény nem lesz más, mint rossz emlék az elmúlt időkből!”

Sadoul akkori megállapításai a maghreb-re ma is vonatkoznak. Az afrikai országokban olyan filmművészek születtek, akik mostantól fogva írnak és készítenek filmeket. Ezek közül néhányat külföldön is értékeltek egyszerűen csak azért, mert témájuk, szellemük, etikájuk hiteles volt és nemzeti. Ez egy olyan alapvető igazság, amely időről időre emlékeztetni fog a kialakulásra, a marokkói, tunéziai, algériai filmművészet eredetére.

1974 elején Párizsban is megjelent egy gazdag és szép film „Az ezeregy kéz”, amely inspirációjával elég messze áll még a nyugati, klasszikus filmművészetől.

„Az ezeregy kéz” 1973-ban megkapta az Arany-cédrus-díjat a beyrouti fesztiválon „a francia filmművészet szövetség”-ének díját, az Ougadagouvi fesztivál panafrikai nagydíját és ugyanígy a nemzetközi kritika díját.

Ez az első hosszú filmje Souheil Ben Barkának, aki szaktanulmányait a római filmművészeti főiskolán, majd a „Centre expérimental de cinématographie”-án végezte, ezután Marokkóban telepedett le, ahol két dokumentumfilmet is forgatott.

„Az ezeregy kéz” Marrakesben, szőnyegeket gyártó, helyi mágna által kiszáradt kelmefestőit, és kézművesek világában játszódik, a társadalmi igazságtalanságokra mutat rá.

Miloud fia a kelmefestő, aki éveken át sodorta szép, sáfrány színű gyapjait a város ósi falai tövében, megpróbált kitörni helyzetéből és börtönbe került. Letartóztatása arra kényszerítí kishúgát, hogy Jamalul szolgálataiba álljon, mint szövönő. Hamar elcsapítja a pokoli ritmust.

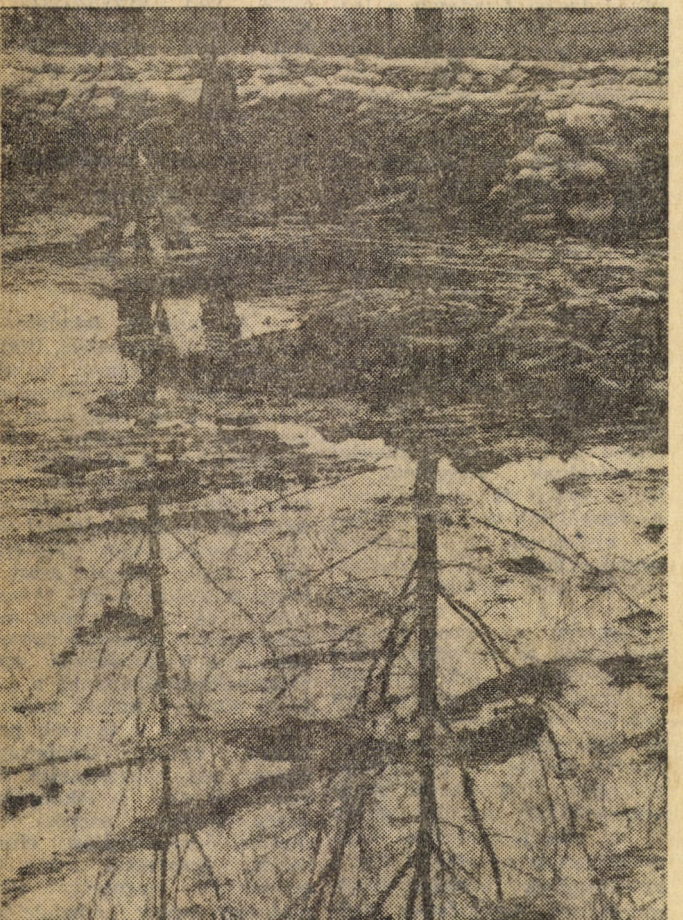
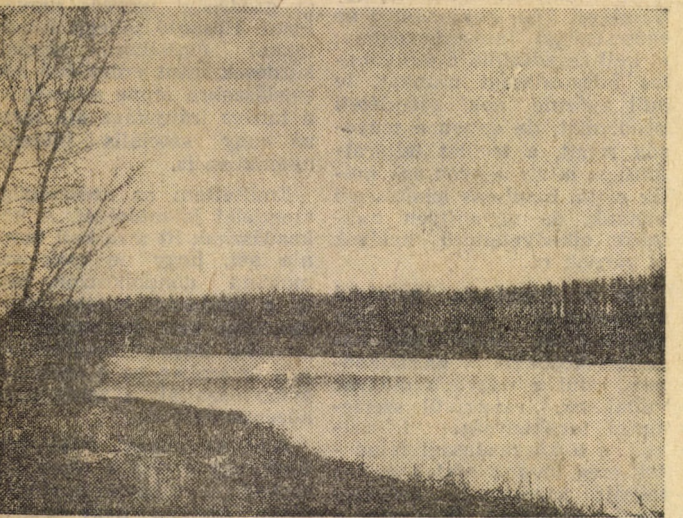
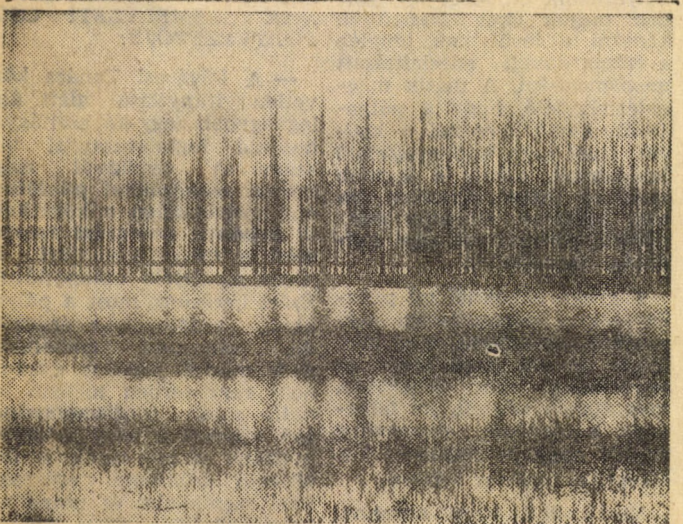
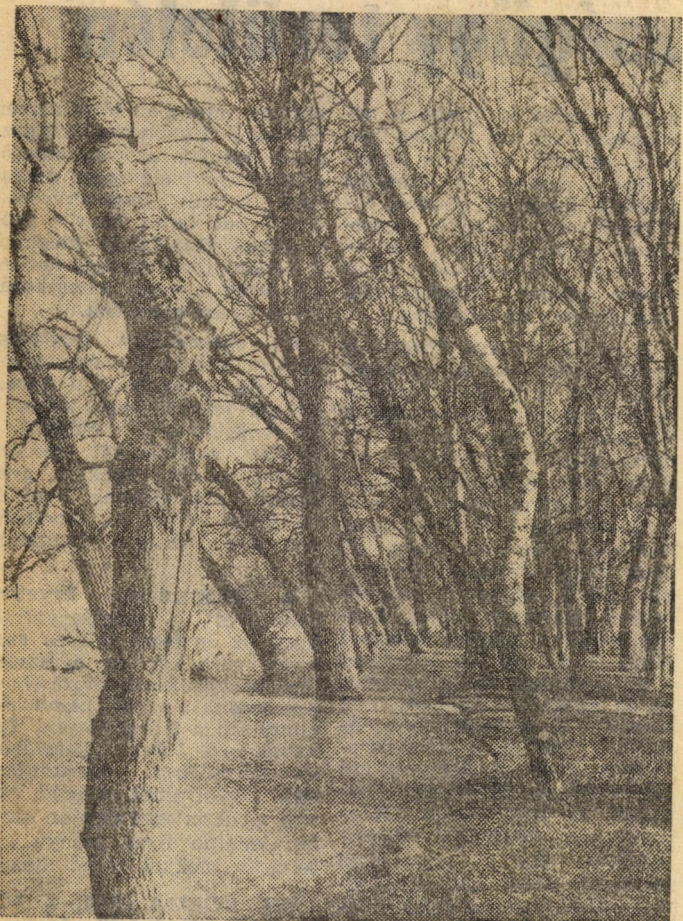
„Az ezeregy kéz” komoly marokkói hosszú film a „Győzni az életért” (1968-ban Mohamed Tazi és Ahmed Mesnaoui műve), az „Amikor megéri a datolya (1969-ben Larbi Bannani és Abdelazir Ramdani), „A tavaszi napfény” (1969-ben Latif Lahlou), a „Pokoli kincs” (1969-ben Mohamed Asfour), valamint a „Nyomok” (1979-ben Bannani Hamid) után, amelyek tagadhatatlan értékeik ellenére jövedelmezőség szempontjából sikertelenek voltak.

A függetlenség elnyerése utáni marokkói filmről írt Claude Michel Cluny a „France Pays Arabes”-ban: „A hazai világosság a nyugati, római-párizsi főiskolákról hazatérő fiatal marokkói filmművészek számára a megoldásra váró problémák hatalmas területét jelentette. Ezt az útkeresést egyrészt a gyarmati múltból kivezető útról alkotott elképzelések, másrészt pedig egyéb célok — így például a korábbi marokkói—egyiptomi-libanoni „Csend belpáni tilos” 1974-ben, majd később marokkói-libiai tartalmatlan koprodukciók kasszasikereinek tapasztalatai határozták meg”.

M. Mustafa

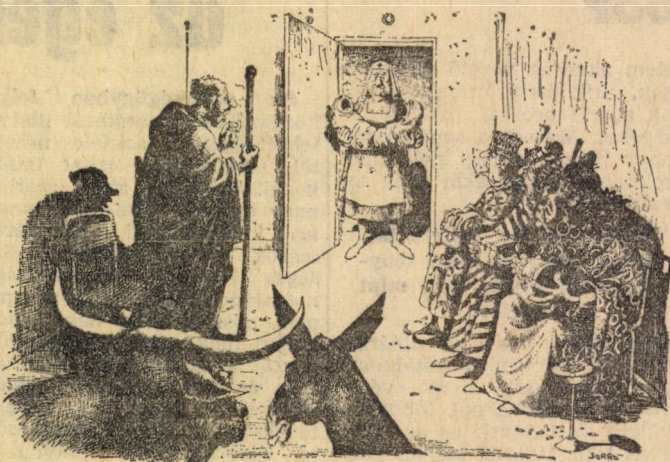

Erre járt a Tisza...

A felvételeket készítette: Fáth Péter

IKREK

Serre karikatúrája

HÍREK

Párt-végrehajtóbizottsági ülés lesz április 20-án, ahol a napirendek keretében megtárgyalják a politikai és tanulmányi tájékoztatót; a KISZ-pártirányításra vonatkozó intézkedési tervet; és előkészítik a beszámoló taggyűléseket.

Megtartotta az Egyetemi Szemle első szerkesztő bizottsági ülését április 2-án a tanácsteremben. A megjelenteket dr. Palánkay Tibor tudományos rektorhelyettes köszöntötte az alakuló ülés alkalmából, majd a szerkesztő bizottság vezetőjével dr. Neményi Istvánnal együtt tájékoztatást adtak egyetemünk új kiadványával kapcsolatos tervekről, elképzelésekről és a

június végén megjelenő első szám tartalmáról.

Ünnepi tanácsülésen egyetemünk díszdoktorává avatták április 18-án Lord Balogh Tamást, az Angliában élő neves magyar közgazdászt.

Az általános kar április 17-én tartotta kari és szak küldöttértekezletét.

Az egyetem KISZ-küldöttértekezletére április 18-án került sor. (Mindkét küldöttértekezletről részletesen beszámolunk következő lapunk hasábjain.)

A jövő lakótelepe

Újszerű eszmecsere színheje volt március 19-én az egyetem tanácsterme. A megbeszélést dr. Kovács Géza egyetemi tanár, a népgazdaság tervezése tanszék jövőkutató csoportjának vezetője hívta össze, témája pedig a társadalmi kísérletek problémája, irányítása volt. Az eszmecsere tapasztalatairól Némethi Gábort, a tanszék gyakornokát kérdeztük.

A társadalmi kísérletek lényege, illetve célja — amerről a vita folyt —, hogy az egyre gyorsuló városiasodást úgy tervezzék és szervezzék, hogy lehetőséget teremtsenek a lakóhelyi kis közösségek kialakulásához, fennmaradásához; olyan közösségek létrehozásához, amelyek a gyermekkortól az öreg korig lehetőséget adnak az egyéni közösségi emberré formálódásához.

A gondolat nem új keletű, több riport, vita hangzott már el ezzel kapcsolatban, konkrét intézkedésekre azonban nem került sor. A gondolat először a Magyar Televízióban merült fel, egyik elindítója Lévai Sándor díszlettervező volt. A mostani vitát is nagy érdeklődés kísérte. Budapest szinte minden felsőoktatási intézményéből jöttek képviselők.

„Javaslat egy olyan társadalmi kísérlet megszervezésére, amely kísérletet egy speciálisan erre a célra tervezett

és épített lakótelepen kellene megvalósítani” — olvasható a vitaanyag címodalán. A komplex jellegű feladat megvalósításához a TDK mozgalom megfelelő formának kínálkozik, ennek keretében különböző egyetemek, főiskolák, diákjai működhetnek együtt. Az eredeti társadalmi kísérleti terv egy tízezer lélekszámú lakótelep létrehozását tartalmazta, azonban a vita során az az álláspont győzött, hogy először egy kisebb feladattal kell megpróbálkozni. Konkret ötletként az merült fel, hogy a békásmegyeri lakótelep üres fogadószinttel rendelkező házaiban lehetne kialakítani közösségi célra használható tereket.

A konkrét lebonyolítással kapcsolatban az az egyik legrealisabb elképzelés, hogy különböző egyetemistákból álló csoportokat hoznak létre, amelyek előadásokat hallgatnának, információkat kapnának minden oldalról.

Ennek a munkának most már megbízott vezetősége van, amely április folyamán hívja össze azokat, akik szívesen dolgoznának a kísérleten. A gyakorlati kivitelezés során még adódhatnak gondok — időegyeztetés, a résztvevők felelőssége a munka iránt, anyagiak stb. — az első konkrét lépések azonban már megtörténtek a megvalósítás felé.

Fodróczy Anamária

Még ki lehet egészíteni

AZ EGYETEM OKTATÓINAK SZAKIRODALMI MUNKÁSSÁGÁT FELTÁRÓ BIBLIOGRÁFIÁT!

A könyvtári kiadványok körében ismét egy új kötetet köszönhetnek az olvasók, a „Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem oktatóinak szakirodalmi munkássága” c. bibliográfiát.

A sorozat legújabb kötete, mely néhány napon belül az olvasók kezébe kerül, az 1974—1976-os időszak publikációit tárja fel és rendszerezi. A következő időszak anyagát az 1977—1978. c. kötetben kívánjuk közreadni. Az anyaggyűjtés több hónapja elkezdődött, már a múlt év szeptemberében kérelem fordultunk egyetemünk oktatóihoz, hogy publikációs jegyzékeik eljuttatásával segítsék elő a kötet

teljesebbé válását. A beérkezett anyagok feldolgozása megtörtént. Jelenlegi tapasztalataink szerint oktatóinknak csaknem fele nem jelezte szakirodalmi munkásságát.

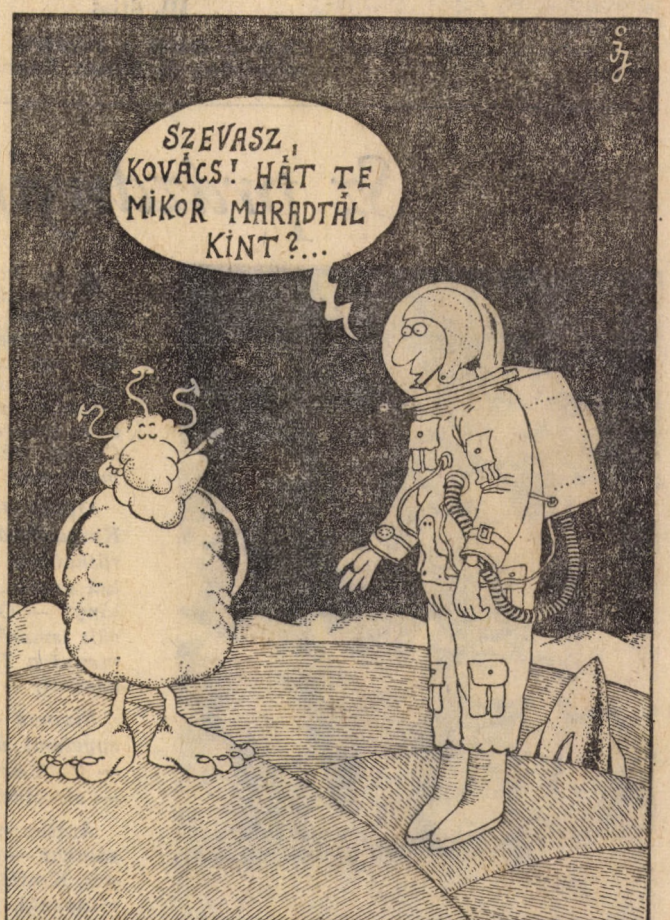
KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja
Felelős szerkesztő: FARKASINSZKYNE HALAY EDIT
Szerkesztőség: 1093 Budapest, IX. Dimitrov tér 8. Telefon: 174-548
Kiadó: Hírlapkiadó Vállalat Budapest VIII., Blaha L. tér 3.
Felelős kiadó: CSOLLÁNY FERENC
79-1609 Szikra Lapnyomda Budapest
Felelős vezető: CSÜNDIG ZOLTÁN vezérigazgató

HUMORZSÁK

Halász Géza karikatúrája

Izsák Jenő karikatúrája